

College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Arnhem 8 april 2019

Onderwerp: Ontwikkelingen in het zorgdomein – ongevraagd advies

Geacht college,

Naar aanleiding van de collegebrief d.d. 11 december 2018 (312255) over de financiële ontwikkelingen in het zorgdomein hebben de Adviesraden begin 2019 diverse malen overlegd met betrokken beleidsambtenaren van de gemeente Arnhem. Aanvankelijk waren slechts de Adviesraden Jeugdhulp en Wmo hierbij betrokken maar verderop in het proces is besloten ook de Adviesraad W&I erbij te betrekken omdat de inhoud van de brief d.d. 11 december 2019 en de genoemde oplossingsrichtingen hiertoe aanleiding gaven.

Specifiek willen wij aanbevelen dat in het totaal van maatregelen gekeken dient te worden naar de Visitatiecommissie van de VNG 'Financiële beheersbaarheid sociaal domein'. Wij bevelen aan op de kortst mogelijke termijn gebruik te maken van deze door VNG aangeboden diensten.

Aanvankelijk was het de bedoeling dat de Adviesraden tijdig geïnformeerd zouden worden over de beleidsvoornemens van het College. Zo tijdig dat de Adviesraden een advies zouden kunnen geven dat van invloed zou kunnen zijn op het tot stand komen van de Perspectiefnota. Ter voorbereiding daarvan is in februari een aantal malen een verkennend gesprek gevoerd waar de Adviesraden, voor zover op dat moment mogelijk was, zijn geïnformeerd. Tijdens die verkennende besprekingen hebben de Adviesraden enkele 'bouwstenen' aangeleverd die o.i. mogelijk een bijdrage zouden kunnen leveren aan de discussie over de 'knoppen waaraan gedraaid zou kunnen worden'.

Volledigheidshalve willen wij hier melden dat de Adviesraden van mening zijn dat de hoeveelheid zorg die gevraagd – en aangeboden – zal worden de komende jaren zal toenemen. Ook als onze aanbevelingen zouden worden aangenomen zal dit niet leiden tot een forse daling van de hoeveelheid verleende zorg. Wel zullen – zo zijn wij van mening – de door ons genoemde bouwstenen een bijdrage leveren aan het minder snel stijgen van de kosten in het Sociale Domein.

Aangezien, zo hebben wij begrepen, de discussie rond de Perspectiefnota momenteel in volle omvang in het College wordt gevoerd, hebben wij ervoor gekozen u ongevraagd ons advies m.b.t. het Sociaal Domein te geven. Dit advies bestaat uit een aantal aanbevelingen samengevat in onderstaande hoofdpunten; de meeste hiervan zijn eerder als bouwstenen in het overleg met de beleidsmedewerkers besproken.

Uiteraard zijn wij als Adviesraden te allen tijde bereid een nadere toelichting op deze brief en de genoemde aanbevelingen te geven.

Aanbevelingen / bouwstenen m.b.t. ontwikkelingen in het zorgdomein

Verbetering van processen in contacten wijkteams - burgers en deze processen monitoren

Huidige werkprocessen en taken wijkteams doorlichten en analyseren en daarbij aandacht schenken aan o.a.:

- nadere analyse van taak frontoffice
 - verdere vereenvoudiging van administratieve processen
 - eerder inzetten van specialist i.p.v. generalist
 - wijkcoaches nog meer trainen in leveren van doelmatige zorg - kennis vergroten
 - waar mogelijk gesprek door één coach
 - waar mogelijk de cliënt op ‘spreekuur’ laten verschijnen i.p.v. huisbezoek
 - optimaliseren van afstemming met eerste lijn hulp (huisarts – wijkverpleegkundige – POH)
 - echt ‘maatwerk’ leveren en waar mogelijk in vroeg stadium
 - voorkomen dat door tijdsdruk (werkdruk) ten onrechte ‘hoge indicaties’ worden gegeven
- Dus: grip houden op kwaliteit en kosten van de wijkteams

Investeren in preventie

- opbrengsten hiervan in kaart brengen

Invoeren SoNeStra-methode (= Sociale Netwerk Strategieën): in gesprek gaan met hulpverleners
De professionals van de Sociale Wijkteams en de aanbieders nog verder kwalificeren in het gebruik hiervan

NB: Sociaal Wijkteam is ‘monopolist’. Mogelijk dus concurrentie toestaan?

Eigen verantwoordelijkheid van burgers aanspreken

- daadwerkelijke ondersteuning bieden voor hulp zoeken in eigen netwerk
(Dus niet alleen maar: “zoekt u hulp in uw netwerk”)
- de wijkgemeenschap betrekken bij een collectieve verantwoordelijkheid: bij bijvoorbeeld hulpmiddelen in de wijk of op straatniveau met elkaar delen - ook dagbesteding en opvang overige wijkbewoners (inclusie!)
- Wijkplatforms en Teams Leefomgeving voorstellen laten ontwikkelen die bijdragen aan maatschappelijke opvang in de wijk (preventie, lichte opvang, ontmoetingsplaatsen)
- PGB meer benadrukken als goede oplossing indien passend (niet slechts als ‘alternatief’)

Vindbaarheid van wijkteams door burgers - in vroeg stadium - vergroten

Algemene Voorzieningen per wijk zichtbaar maken: voor burgers èn Sociaal Wijkteam. (Als dit al gebeurt: status bekender maken)

Benchmark: zowel met andere gemeenten als binnen de gemeente met andere teams.

- Minder administratieve lasten
- Wachtlijsten verminderen (eerdere en mogelijk goedkopere hulp)

Werkzaamheden van Teams Leefomgeving integreren met hulp door Sociale wijkteams

- Kan er meer/beter worden samengewerkt door Team Leefomgeving en Sociaal Wijkteam (positief effect op budgetten)
- Concreet: opzetten van wijkcentra voor o.a. diverse ‘producten’ van Jeugdhulp/W&I/Wmo (bijv. dagbesteding, begeleiding, mantelzorg, activerend werk)

Aanbesteding op kwaliteit

- bij inkoop prestatienormen en -prijken aangeven
- Vervolgens zorgen dat alle aanbieders bekend zijn bij leden Sociale Wijkteams

Aandachtspunt: Toekomstige wijzigingen in bestel:

- de Wet langdurige zorg (Wlz) staat vanaf 2021 open voor ggz-cliënten met een blijvende behoefte aan intensieve zorg. Dit zal voor de gemeente Arnhem een ‘positief’ effect hebben op kosten voor Beschermd wonen Wmo
- Algemene voorzieningen → eigen bijdrage vanaf 2010

NB: De VNG adequaat informeren over huidige en toekomstige situatie en op de kortst mogelijke termijn participeren in / aanmelden voor de visitatiecommissie van de VNG die zich richt op de financiële beheersbaarheid in het Sociaal Domein.

Tot slot nodigen wij het College uit met de Adviesraden in gesprek te gaan over de voorstellen die het College in het kader van de Perspectiefnota wil gaan doen. Hoewel hiervoor weinig tijd beschikbaar zal zijn, bieden wij bij dezen aan daartoe bereid te zijn zodat de Adviesraden op die wijze invulling kunnen geven aan de adviesfunctie.

Met vriendelijke groet,

Hanneke Bakx – voorzitter Adviesraad Jeugdhulp
Ton Dicker – voorzitter Adviesraad Werk & Inkomen
Martin Knoop – voorzitter Adviesraad Wmo